

GAZETA ÎNVĂȚĂMÎNTULUI

Anul XX-Nr. 930

EDITATĂ DE MINISTERUL ÎNVĂȚĂMÎNTULUI ȘI COMITETUL UNIUNII SINDICATELOR DIN ÎNVĂȚĂMÎNT ȘI CULTURĂ

Vineri 19 ian. 1968

4 pag. 25 bani

109 ani de la Unirea Principatelor Române

Unirea—eveniment crucial în istoria poporului nostru

Actul istoric de la 24 ianuarie 1859, care avea să unească pentru totdeauna Moldova și Țara Românească, două provincii surori, se înscrie ca un mare moment progresist, pe care națiunea noastră socialistă îl sărbătorește și în acest an cu îndreptățite sentimente de mândrie patriotică.

Înfăptuirea Unirii Moldovei cu Țara Românească constituie rezultatul firesc al dezvoltării istorice a poporului român, a luptei sale necontenite împotriva invadatorilor străini, expresia dorinței sale de libertate și progres social.

Documentele istorice atestă faptul că, în pofida tuturor greutăților și împrejurărilor istorice nefavorabile, ideea de unire a celor trei provincii — Moldova, Transilvania și Țara Românească — în care s-a format și dezvoltat poporul român începând cu mileniul I al erei noastre, a existat și s-a perpetuat necontenit. Conștiința unității de seamă, de limbă, a continuității și originii etnice comune, s-a păstrat și s-a dezvoltat de-a lungul secolelor, îmbrăcînd, în unele momente, forme concrete de manifestare. Cronicarii secolelor XVII-XVIII — Grigore Ureche, Miron Costin, Stolnicul Constantin Cantacuzino, Dimitrie Cantemir și alții — sînt unanimi atunci cînd subliniază comunitatea de origine etnică, de viață spirituală și continuitatea teritorială a populației românești de pe ambele versante ale munților Carpați. Aceste idei au fost preluate și dezvoltate în condiții noi într-o serie de lucrări și publicații din veacul următor. La loc de seamă se înscrie, în acest sens, activitatea Școlii Ardelene, al cărei principal reprezentant — Samuel Micu, Gh. Sîncal, Petru Maior, Ion Budai-Deleanu — au militat activ pentru emanciparea socială și națională a poporului român.

Unitatea etnică, existența unor permanente legături economice între cele trei provincii românești, au fost factori hotărîtori care au contribuit la formarea și întărirea unei active solidarități între masele populare din Transilvania, Moldova și Țara Românească în lupta comună împotriva invadatorilor străini. Dînd expresie acestei identități de interese, cîrmuitori înțelepți și mari conducători de oști din cele trei principate — Iancu de Hunedoara, Ștefan cel Mare, Ion Vodă și alții — se vor strădui să realizeze în decursul vremurilor, în diverse chipuri, o forță militară puternică prin alianța țărilor române, vîzînd în aceasta singura chează a apărării independentei lor împotriva pericolului și jugului otoman. Unor tendințe și scopuri asemănătoare i-au fost subordonate, la sfîrșitul secolului XVI și începutul secolului XVII, strădaniile marelui domn al Țării Românești, Mihai Viteazul, care a reușit chiar, în anii 1599-1600, să unifice Țara Românească, Transilvania și Moldova într-un singur organism politic, sub conducerea sa.

Năzuințe similare pot fi găsite și în activitatea politică a altor domnitori români. Încercările lor s-au dovedit, însă, a fi premature. Țările Române erau înconjurate în acea perioadă de imperii feudale reacționare. Politica expansionistă dusă de acestea, contradicțiile de interese dintre ele, nenumăratele conflicte militare au fost însoțite de tendințe de subjugare a provinciilor românești, de mixțiuni brutale în treburile interne, prilejuri de smulgere a unor porțiuni substanțiale din teritoriul lor. În aceste condiții externe unitatea statală a poporului român nu se putea îndeplini. Pe lîngă factorii potrivnici de natură externă, s-a dovedit, de asemenea, că nu erau coapte încă, în acea perioadă istorică, nici premisele social-economice și politice interne în măsură să concure la viabilitatea unor asemenea încercări.

Deși a avut o durată scurtă, fiind realizată mai ales sub aspectul militar și politic, unirea celor trei provincii locuite de români în timpul domniei lui Mihai Viteazul se înscrie ca un moment însemnat în istoria poporului nostru. Transmis generațiilor următoare, ecoul ei a dat un puternic impuls năzuințelor de eliberare ale maselor, contribuind la dezvoltarea și afirmarea conștiinței naționale.

În secolul al XIX-lea, cînd — odată cu dezvoltarea noilor relații de producție capitalistă — la comunitatea de origine, de limbă, de factură psihică și de teritoriu se adăuga o deplină comunitate de interese economice, care cer imperios formarea unei piețe naționale unice, conștiința națională se afirmă tot mai puternic. Prezența acestui ultim factor hotărîtor, în afara căruia nu poate fi concepută existența unei națiuni, a creat, în cadrul procesului general de formare a națiunilor în Europa, premisele formării națiunii române moderne. De acum înainte unitatea națională nu numai că devine posibilă, dar era chiar imperios necesară, cerută de întreaga evoluție social-economică și politică a poporului nostru. Ideea Unirii își găsește, din această cauză, oglîndirea în concepțiile social-politice ale revoluționarilor înaintați de la 1848, care au exprimat în mod deschis voința de unire a poporului român. Marele democrat revoluționar Nicolae Bălcescu considera această idee drept „...măreață și singură mintuitoare pentru noi”, afirmînd că ea „singură trebuie să fie ținta noastră, a românilor de azi”, iar Mihail Kogălniceanu scotea Unirea drept „cheia de boltă” a tuturor reformelor sociale ce se cereau înfăptuite în Principatele Române.

Răspunzînd cerințelor dezvoltării societății, ideea de Unire s-a conturat tot mai clar în conștiința poporului de-a lungul puternicelor frămîntări de la 1848 și în anii ce au urmat.

Diferitele forțe sociale ale națiunii erau de acord cu privire la necesitatea de a înfăptui Unirea, dar, în funcție de interesele imediate sau mai îndepărtate ale claselor pe care le reprezentau, ele au înțeles în mod deosebit conținutul acesteia.

Cele mai hotărîte purtătoare ale ideii Unirii au fost masele populare, care vedeau în făurirea statului unitar calea spre eliberarea socială și politică, spre crearea unei țări noi, democratice și independente. Crunt exploatați și asupriți, țărînimea lega de Unire dorința fierbinte de a se elibera de iobăgie și de jugul otoman. „Dorința cea mai mare... este căderea boierescului” — se arăta în jalba adresată Divanului ad-hoc din Moldova, al cărei prim semnatar era Ion Roată din Vrancea. De pe poziții asemănătoare au acționat masele orășenești în vederea Unirii. Însușirea de patriotism și interese în adoptarea unor reforme economice și sociale, firgovești, meseriași, lucrătorii din ateliere și manufacturi au jucat un rol important în realizarea Unirii. Burghezia interesată în crearea unei piețe interne largi și în obținerea unor posibilități mai mari de a participa la conducerea statului era, în general, partizană a Unirii și a acționat pentru realizarea ei. Particularitățile istorice concrete în care această clasă socială s-a format, slăbiciunea sa, o anumită comunitate de interese economice cu o parte a moșierimii și, mai ales, teama de luptă revoluționară a maselor, au făcut ca o parte a burgheziei românești să acționeze în vederea îndeplinirii Unirii pe calea înțelegerii cu marii proprietari. La lupta pentru Unire s-a alăturat și o parte a boierimii, numită liberală, reprezentată mai ales de boierii interesați într-o dezvoltare mai intensă a comerțului cu cereale. În fruntea luptei pentru Unire au stat cele mai luminate figuri de patrioți ai vremii: M. Kogălniceanu, Olimpu Matichescu

OLIMPU MATICHESCU

(Continuare în pag. 4-a)

Monumentul domnitorului Alexandru Ioan Cuza

JUDEȚELE ȘI MUNICIPIILE

Toți oamenii muncii din patria noastră au primit cu un viu interes Propunerile Comisiei Centrale de partid și de stat cu privire la organizarea județelor și municipiilor. Aceste propuneri, pe care Comitetul Executiv al C.C. al P.C.R. le-a aprobat, hotărînd să fie supuse dezbaterii publice iar apoi prezentate spre examinare și legiferare Marii Adunări Naționale, concretizează principiile aprobate în unanimitate de Conferința Națională a partidului din decembrie 1967 cu privire la îmbunătățirea organizării administrativ-teritoriale a României și sistematizarea localităților rurale. Încadrîndu-se în obiectivele trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R. cu privire la desăvîșirea construcției socialiste din patria noastră, ele au o însemnătate deosebită pentru perfecționarea multilaterală a conducerii vieții sociale a țării. Așa cum arată tovarășul Nicolae Ceaușescu, „aceste principii și măsuri izvorăsc din necesitatea punerii de acord a organizării administrativ-teritoriale cu schimbările calitative intervenite în dezvoltarea forțelor de producție și în repartizarea lor geografică, în dezvoltarea societă-

ții, cu modificările ce s-au produs în structura populației, în profilul, dimensiunile și condițiile de viață ale orașelor, comunelor și satelor, pe întreg cuprinsul țării”.

Legate organic de întreg ansamblul de măsuri elaborate de partid în scopul perfecționării conducerii și planificării economiei naționale, Propunerile Comisiei Centrale de partid și de stat cu privire la organizarea județelor și municipiilor — la formularea cărora și-au dat contribuția cadre din aparatul de partid și de stat, specialiști din diferite domenii, precum și numeroși cetățeni — sînt întemeiate pe analiza factorilor naturali, economici, demografici, sociali și tehnici, a intercondiționării acestora pe ansamblul țării și pe fiecare zonă în parte. Urmărind să asigure apropierea conducerii centrale de unitățile administrativ-teritoriale de bază, să înlesnească rezolvarea operativă și competentă a problemelor, să determine eliminarea verigilor intermediare inutile și a paralelismelor, să creeze condiții pentru participarea meru mai largă a cetățenilor la activitatea de stat și obștească și pentru valorificarea întregului potențial material și

uman al țării, ele sînt seama de condițiile economice, social-politice și geografice, de componența națională a populației, de legăturile culturale tradiționale, precum și de perspectivele dezvoltării economice și social-culturale în deceniul viitor.

S-a urmărit ca fiecare din cele 35 de județe în care este împărțit teritoriul țării să reprezinte o unitate viabilă, perfect echilibrată în privința suprafeței, a populației, a potențialului economic. Se creează astfel condiții pentru accelerarea procesului de ridicare a zonelor mai puțin evoluat din punct de vedere economic și social, pentru repartizarea armonioasă a forțelor de producție pe întreg cuprinsul țării. În același timp, s-a avut în vedere ca fiecare județ să dispună de o rețea corespunzătoare de instituții de învățămînt, de cultură și artă, de mijloace corespunzătoare pentru ocrotirea sănătății populației, astfel încît în cadrul fiecăruia din ele să se poată dezvolta o intensă activitate social-culturală. Desigur că aceste noi condiții vor avea efecte deosebit de favorabile asupra instituțiilor de învățămînt, care vor fi legate

NOU CADRU ADMINISTRATIV PENTRU DEZVOLTAREA VIETII SOCIALE A ȚĂRII

mal strîns de cerințele ridicării nivelului material și cultural al întregii populații, de necesitățile înălțării ei pe noi trepte ale culturii și civilizației.

Alegerea orașelor reședință de județ s-a făcut în funcție de nivelul de dezvoltare economico-socială și urbană, de perspectivele dezvoltării viitoare, de situația geografică. Totodată, s-a propus ca 31 de orașe, care au o populație numeroasă și o însemnătate deosebită în viața economică și culturală a țării, să fie declarate municipii. Măsurile de îmbunătățire administrativ-teritorială a țării vor îngădui, în continuare, crearea condițiilor ca toate orașele țării să devină centre urbane puternice, cu o intensă viață social-economică. Toate criteriile care stau la baza Propunerilor cu privire la organizarea județelor și municipiilor reflectă preocuparea conducerii partidului și statului nostru pentru asigurarea deplinei egalități în drepturi a tuturor cetățenilor țării, pentru întărirea frăției oamenilor muncii, fără deosebire de naționalitate. În localitățile unde trăiesc, alături de români, oameni ai muncii de alte naționalități se va asigura —

cașă cum, de altfel, s-a asigurat și pînă acum — folosirea limbii materne în administrația de stat, în școli și instituții de cultură.

Măsurile prevăzute în Propunerile Comisiei Centrale de partid și de stat cu privire la organizarea județelor și municipiilor reflectă rolul sporit al partidului și al statului în dezvoltarea societății noastre. Intemeindu-se pe respectarea consecventă a centralismului democratic — principiul organizatoric fundamental al statului nostru socialist, care îmbină coordonarea centralizată a activității economice și social-culturale de ansamblu cu acordarea de largi atribuții organelor locale, cu antrenarea activă a maselor de oameni ai muncii la rezolvarea treburilor obștești — aceste măsuri vor avea profunde implicații în întreaga viață socială a țării, determinînd un cadru favorabil pentru îndeplinirea sarcinilor tot mai complexe ale economiei și culturii, pentru larga afirmare a potențelor creatoare ale poporului nostru, pentru realizarea marilor obiective de progres și civilizație ce stau în fața României socialiste,

Muntele de sare de la Slănic-Prahova

Lucrările Consiliului Învățămîntului Profesional și Tehnic

În zilele de 12 și 13 ianuarie a.c. s-au desfășurat, în Capitală, lucrările Consiliului învățămîntului profesional și tehnic.

S-au dezbătut măsurile preconizate în studiul elaborat de Ministerul Învățămîntului, pe baza sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R., privind problemele fundamentale ale dezvoltării învățămîntului profesional și tehnic.

Au luat cuvîntul numeroși participanți, membri ai Consiliului, directori și profesori din școli profesionale, tehnice și licee de specialitate, directori și ingineri șefi din întreprinderi, reprezentanți ai ministerelor și ai altor instituții și organizații centrale. În încheiere a vorbit acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului.

Lucrările Consiliului Învățămîntului de Cultură Generală

În zilele de 15 și 16 ianuarie a.c. s-a desfășurat în Capitală ședința lărgită a Consiliului învățămîntului de cultură generală. Lucrările au fost conduse de acad. Ștefan Bălan, ministrul învățămîntului.

S-au dezbătut măsurile preconizate în studiul elaborat de Ministerul Învățămîntului, pe baza sarcinilor trasate de Congresul al IX-lea al P.C.R., privind problemele fundamentale ale dezvoltării învățămîntului de cultură generală.

Au luat cuvîntul numeroși participanți, șefi ai secțiilor de învățămînt ale sfaturilor populare, directori și profesori din școli generale și licee, pedagogi, psihologi și sociologi, cadre didactice din învățămîntul superior, academicieni și alți oameni de știință.

La ședința consiliului a luat parte tovarășul Leonte Răutu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R.

ȘEDINȚA LĂRGITĂ A CONSILIULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI DE CULTURĂ GENERALĂ

Dezbateră studiul elaborat de Ministerul Învățămîntului pentru dezvoltarea învățămîntului de cultură generală în ședința lărgită a Consiliului Învățămîntului de cultură generală a prilejuit o amplă confruntare de opinii pe problemele majore ale învățămîntului nostru și totodată afirmarea unui înalt spirit de răspundere față de pregătirea noilor generații din patria noastră la nivelul unor mari exigențe.

În cuvîntul de deschidere a lucrărilor, acad. ȘTEFAN BALAN, ministrul învățămîntului, a prezentat în linii mari activitatea desfășurată de Ministerul Învățămîntului pentru elaborarea studiilor privind dezvoltarea învățămîntului de toate gradele — sarcină ce a fost trasată de cel de al IX-lea Congres al partidului.

Referindu-se apoi la studiul privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală, ministrul învățămîntului a arătat că la elaborarea lui au luat parte un mare număr de cadre didactice, cercetători, oameni de știință, cadre de conducere din ministere. Difuzat spre consultare în proiect, începînd din luna noiembrie a anului 1967, în mai multe școli din toate regiunile țării, studiul a fost dezbătut în numeroase colective școlare, ministere primind, ca urmare, peste 1.500 de propuneri, sugestii și observații individuale sau colective, care arată marea interes manifestat în școli pentru îmbunătățirea conținutului și a formei de organizare a învățămîntului.

În continuare, acad. Ștefan Balan a arătat că discuțiile din cadrul consiliului au ca scop îmbunătățirea propunerilor cuprinse în studiu și care vor fi publicate în presă spre a fi supuse dezbaterii publice.

Prof. univ. MIRON CONSTANȚINESCU, adjunct al ministrului învățămîntului, a prezentat consiliului o sinteză a propunerilor și observațiilor primite de ministere și a propus spre dezbateră cu deosebire câteva teme, pe care le-a prezentat în lumina indisolubilei legături între învățămîntul de cultură generală și învățămîntul profesional și tehnic. În această ordine de idei vorbitorul s-a referit mai întîi la vîrsta de începere a școlii generale, arătînd că marea majoritate a opiniei au fost în favoarea propunerii cuprinse în studiu de începerea la vîrsta de 6 ani. O altă temă recomandată spre dezbateră a fost aceea a prelungirii duratei învățămîntului obligatoriu, conform sarcinii tratate de cel de al IX-lea Congres al P.C.R. Vorbitorul a arătat că în problema de fond — necesitatea prelungirii — există o unanimitate de păreri. Cei care au făcut propuneri în acest domeniu au optat pentru prelungirea duratei învățămîntului general la 10 ani. Au fost indicate ca necesitînd dezbateri aprofundate problema organizării secțiilor liceului de cultură generală și a claselor IX—X ale școlilor de cultură generală, diversificarea studiilor — cînd s-a început, în ce măsură și în ce formă să se realizeze. Vorbitorul s-a referit apoi la conținutul variantelor propuse în studiu pentru învățămîntul școlar. Problema perfecționării și a obținerii gradelor didactice și organizarea inspecțiilor școlare au fost de asemenea evidențiate propunîndu-se dezbateră variabile soluții pe care studiul și consultările anterioare le-au conturat. În sfîrșit a fost subliniată o problemă care interesează deopotrivă și pe oamenii școlii și pe elevii și părinții — baccalaureatul. Puțin dintre cei care au scris ministrului în această privință au susținut propunerea anterioară, dar discuția continuă, examinîndu-se mai multe variante.

Recomandînd participanților la dezbateră să se oprească cu deosebire la aceste probleme mari, prof. univ. Miron Constantinescu a subliniat că Ministerul Învățămîntului așteaptă cu interes și va examina cu atenție toate observațiile, sugestiile și propunerile care se leagă de preocupările pentru dezvoltarea învățămîntului.

Fuînd cuvîntul în cadrul dezbaterii, prof. emerit GEORGHE ACHITEI, director al Liceului pedagogic din Deva, a apreciat că studiul privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală corespunde cerințelor actuale ale școlii românești. Vorbitorul a făcut, în continuare, o serie de propuneri în legătură cu unele prevederi ale studiului, care, scotînd în evidență diferențierea pe secții începînd din clasa a VII-a, întrucît elevii au, în momentul intrării în această clasă, numai 12 ani, deci nici părinții și nici cadrele didactice nu pot dispune încă de date suficiente cu privire la aptitudinile lor, a fost de părere că diferențierea să înceapă din clasa a IX-a.

Cu privire la încheierea studiilor în liceu vorbitorul a fost de părere că se poate renunța la examenul de baccalaureat în forma lui actuală, propunînd ca în trimestrul al III-lea al clasei a XII-a să se organizeze lecții de recapitulare, lucrări de sinteză și colocii, precum și o formă de verificare a cunoștințelor care să se desfășoare pe plan local. Pentru liceele pedagogice, însă, a propus să se mențină examenul de baccalaureat, deoarece el constituie o etapă finală a pregătirii unor tineri pentru viață, pentru exercitarea profesiei lor pe care și-au ales-o.

Prof. emerit TIMOTEI PETRIDE, de la Liceul „N. Bălcescu” din Brăila, a spus: „Exprim aici nu numai punctul meu de vedere, ci și cel al

colegilor mei de la catedră. Începerea școlarizării de la vîrsta de 6 ani a fost bine primită de învățătorii din mediul urban, dar întîmpinîndu-se cu oarecare rezerve în mediul rural. Propunerea noastră este să se studieze de la caz la caz particularitățile psihice fizice ale copiilor și, în funcție de acestea, să se facă înscrierea în școală.

Arătîndu-se de acord cu extinderea duratei de școlarizare la 10 ani și cu ideea diversificării, vorbitorul a menționat însă că realizarea a 3—4 secții diferite, cum s-a susținut în unele propuneri, va împingea greutăți în centrele mai mici.

În ceea ce privește învățămîntul școlar, prof. Petrică a considerat că așteptările organizatorilor sunt înalte și că este necesar să se acorde mai multă atenție și mai multe resurse materiale. El a propus, de aceea ca durata învățămîntului școlar să se măjoreze la 5 ani.

În încheierea cuvîntului său, vorbitorul a subliniat necesitatea ca elevii să susțină, la sfîrșitul cursurilor liceale, un examen de baccalaureat organizat ca și pînă acum, dar cuprînzînd în plus, printre disciplinele obligatorii, istoria patriei.

Prof. NISTOR GAL, de la Liceul nr. 1 din Oradea, s-a referit la faptul că, pentru a se înlătura supraîncărcarea elevilor și pentru a se ajunge la o mai armonioasă dezvoltare a capacităților lor intelectuale, va trebui să se dea mai multă atenție expunerii logice culturale, capacității de a raționa, corelării judecătorești a laturii formative cu cea informativă.

În legătură cu acordarea gradelor didactice și a gradajilor de vechime vorbitorul a propus să se acorde o gradatie specială cadrelor cu peste 25 de ani vechime în învățămînt. Deci, pe lîngă cele 4 gradajii de vechime din prezent, să existe și a cincea gradatie. De asemenea, a propus revenirea la vechea formă de acordare a gradelor didactice prin examene de capacitate.

Prof. univ. IONESCU-BUJOR, de la Institutul politehnic din București, a subliniat în cuvîntul său că studiul elaborat de Ministerul Învățămîntului privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală răspunde necesităților de a corela pregătirea intelectuală și morală a tinerii generații cu ridicarea nivelului cultural al poporului nostru și dezvoltarea continuă a economiei și a vieții sociale, împletită sub conducerea partidului.

În continuare vorbitorul s-a oprit la planurile de învățămînt, arătînd că un principiu de bază în alcătuirea acestora trebuie să fie descărcarea elevilor de o serie de sarcini nu numai în vederea combaterii unei stări de oboseală ci, în primul rînd, pentru aprofundarea cunoștințelor care le sînt predate. În ceea ce privește diferențierea pregătirii elevilor din licee pe profilul a trei sau patru secții, prof. univ. Ionescu-Bujor a argumentat că aceasta răspunde în primul rînd îndoinașilor care încep să se manifeste la elevii în perioada adolescenței, creîndu-se posibilitatea unei alegeri conforme cu preocupările lor și cu dorințele lor de viitor. În al doilea rînd, diferențierea contribuie la descărcarea planurilor de învățămînt, la o mai bună profîiere a pregătirii viitorilor specialiști.

Referindu-se la problema examenului de baccalaureat, vorbitorul a apreciat că este o formă necesară, care prilejuește o sinteză de amplasare, folositoare pregătirii elevilor și dezvoltării gîndirii acestora. El a considerat totodată că ar fi potrivit o discuție mai adîncă asupra programelor de baccalaureat, dînd exemplu în acest sens programa de fizică, care în forma de pînă acum rupe unitatea materiei și nu permite o examinare de sinteză.

În continuare prof. univ. C. Giurăscu s-a pronunțat pentru menținerea începutului școlarizării la vîrsta de 7 ani, considerînd că acest an în plus este necesar pentru dezvoltarea organismului copiilor și formarea gîndirii lor.

În ceea ce privește pregătirea și perfecționarea corpului didactic, a considerat necesar să se pună un mai mare accent pe stimularea morală și materială, fiind în acest sens în deplin acord cu ideea acordării a 5 gradajii de vechime.

Rutina — a spus în încheiere vorbitorul — este dușmanul cel mai mare al nostru, al dascălilor. Lupta împotriva rutinei necesită un contact permanent cu știința. Iar acesta se poate realiza nu numai în centrele universitare sau în orășele mari, ci oriunde, cu condiția să existe o dorință puternică și perseverență în acest sens.

Prof. ION GRIGOROIU, șeful secției de învățămînt a raionului Gorj, a susținut propunerea de a se începe școlarizarea la vîrsta de 6 ani și a arătat că prin realizarea învățămîntului de 10 ani diversificat se vor crea condiții propice pentru dezvoltarea aptitudinilor elevilor. El a prezentat, în sfîrșitul propunerilor făcute, noua ambianță educațională și culturală a satului românesc interesul coezent al tărîmîni cooperatiste de a asigura copiii o pregătire școlară cât mai înaltă, mai completă. Aceasta — a spus vorbitorul — sînt fapte care laolaltă cu experiența acumulată

de școala noastră pînă în prezent, ne vor ajuta să învingem greutățile inerente începutului. Școala de 10 ani, și-a încheiat cuvîntul prof. Ion Grigoroiu, corespunzător pe deplin cerințelor actuale ale științei și tehnicii, perspectivelor de viitor ale învățămîntului din țara noastră

Prof. MARIN GAȘPAR, șeful secției de învățămînt a regiunii Ploiești, a arătat că în urma unor concluzii preliminare ale experimentului efectuat la 4 școli din regiune în legătură cu începerea școlarizării la 6 ani, ca și a sondării opiniei părinților, este de părere că vîrsta de 6 ani este potrivită pentru începerea studiilor. Evident, este necesară din partea învățătorului o muncă mai atentă, mai susținută, o dozare mai judicioasă a efortului intelectual al copilului, a spus vorbitorul.

Referindu-se la organizarea inspecțiilor județene, vorbitorul a arătat că prevederea cuprinsă în studiu ca fiecare inspector de specialitate să cerceteze într-un an școlar munca unui număr mediu de 150 de cadre didactice pare exagerată, presupunînd aproximativ 300 de zile pentru inspecția și alcătuirea proceselor verbale de inspecție.

În legătură cu acordarea gradelor didactice, vorbitorul a propus ca, în cazul în care se ajunge la concluzia că pentru obținerea gradului II este necesar un colociu, acesta să aibă loc la școală, la locul de muncă al profesorului sau învățătorului respectiv, odată cu efectuarea inspecției de specialitate.

Prof. EUGEN NOVAC, de la Liceul nr. 1 din Baia Mare, a arătat că transmiterea unui volum mare de informații în procesul de învățămînt necesită și modificarea modului de transmitere a acestora, ca și dotarea școlilor cu material didactic la nivelul tehnicii contemporane. În momentul de față, singura întîmpinare de material didactic existentă în țară nu face față acestei sarcini. Vorbitorul a propus organizarea unor întreprinderi de material didactic, dacă nu județene, cel puțin zonale, I.M.D. urmînd să constituie o întreprindere de prototipură. De asemenea, a propus realizarea unor „laboratoare universale”, care să corespundă pe deplin cerințelor pregătirii și a relatelor experienței dobîndite de colectivul Liceului nr. 1 din Baia Mare în crearea unor asemenea laboratoare.

În încheierea cuvîntului său prof. Eugen Novac s-a referit la acordarea gradelor didactice. Personal, a arătat el, sînt nemulțumit că un profesor trebuie să aștepte 10 ani pentru a obține gradul II. Propun îmbunătățirea actualului sistem în felul următor: profesorul care are 10 ani vechime să-și dea examenul de gradul II după normele enunțate aici — adică o lucrare științifică, o inspecție specială și un colociu. Profesorii care vor să obțină gradul II înainte de a împlini 10 ani în învățămînt să poată fi înscriși în mod excepțional la examen dacă au realizat lucrări științifice deosebite, dacă au o activitate meritorie pe linie didactică.

Prof. univ. CONSTANTIN GIURĂSCU, de la Universitatea din București, s-a oprit, în prima parte a cuvîntului său asupra unor aspecte ale conținutului procesului de învățămînt. Socol, a spus vorbitorul, că la temelia învățămîntului de cultură generală trebuie să stea limba și literatura română, istoria și geografia patriei, care sînt discipline fundamentale pentru toți, indiferent de meserie, de specialitate, de cariera și se vor consacra. Prof. univ. C. Giurăscu a arătat că aceste considerații sînt pe deplin valabile și în ceea ce privește examenul de baccalaureat, pentru a cărui menținere și întărire e opinat.

Vorbitorul s-a referit în continuare la studiul limbii latine, arătînd că aceasta nu este numai o specialitate, dar și un exercițiu minunat al minții, asemenea matematicii. În acest sens el a propus ca învățarea limbii latine să nu fie margînită numai la secția clasică, ci să fie introdusă în mai mare măsură și la secția umanistă.

În continuare prof. univ. C. Giurăscu s-a pronunțat pentru menținerea începutului școlarizării la vîrsta de 7 ani, considerînd că acest an în plus este necesar pentru dezvoltarea organismului copiilor și formarea gîndirii lor.

În ceea ce privește pregătirea și perfecționarea corpului didactic, a considerat necesar să se pună un mai mare accent pe stimularea morală și materială, fiind în acest sens în deplin acord cu ideea acordării a 5 gradajii de vechime.

Rutina — a spus în încheiere vorbitorul — este dușmanul cel mai mare al nostru, al dascălilor. Lupta împotriva rutinei necesită un contact permanent cu știința. Iar acesta se poate realiza nu numai în centrele universitare sau în orășele mari, ci oriunde, cu condiția să existe o dorință puternică și perseverență în acest sens.

Prof. PETRU POP, șeful secției de învățămînt a Sfatului popular al regiunii Mureș-Autonomă „Măghiară”, a susținut, pe baza primelor rezultate ale unui experiment întreprins în câteva școli din regiune, oportunitatea coborîrii la 6 ani a vîrstei de intrare a copiilor în învățămînt. Ocupîndu-se în continuare de problemele examenului de baccalaureat, vorbitorul a propus o formă pe care o consideră stimulativă și eficientă: studiul în clasa a XII-a să se axeze pe două discipli-

ne principale obligatorii și o disciplină la alegere, care să corespundă atît cerințelor examenului de baccalaureat cit și orientării profesionale a viitorilor absolvenți.

Prof. Petru Pop s-a referit în continuare la activitatea de îndrumare și control a inspecțiilor județene. Astfel el a susținut că 3—4 dintre inspecții teritoriale și inspecțiile județene să se ocupe exclusiv de școlile din orașele-municipii, cîrora, după părerea sa, nu le este necesar un organ propriu de învățămînt, urmînd ca celorlalți să le revină mai puțin de 10—12 comune cit se prevede în studiu, soluție care ar presupune o rază de activitate ce nu poate fi acoperită cu rezultate pozitive. Cit privește inspecția de specialitate, a susținut ea a unele discipline, unde există în prezent un număr redus de cadre, să fie antrenate în continuare în activitatea de îndrumare și control metodii voluntari, din rîndul celor mai pregătite cadre didactice.

Prof. MAXIMILIAN BENDORFEANU, directorul I.P.C.D.-Cluj, a arătat că este de acord cu propunerea de a se cobori la 6 ani limita de vîrstă pentru intrarea în școală. El a prezentat printre altele, în sprijinul acestei propuneri, rezultatele unui experiment privind predarea limbilor străine la grupa mare a unor grădinițe din Cluj. În continuare vorbitorul a subliniat posibilitățile largi care se deschid absolvenților școlii de 10 ani pentru a se încadra efectiv și rapid în viața socială, de producție. El și-a spus de asemenea părerea cu privire la ponderea pregătirii limbii române și matematicii în secțiile umaniste și reală ale liceului, propunînd, între altele, reducerea volumului de cunoștințe matematice predate la secția umanistă.

Exprimîndu-și acordul cu propunerea formulată în studiu ca anumite colective de profesori, atît în școala de 10 ani, cit și în liceu, să se ocupe în mod special de cunoașterea sistematică a aptitudinilor elevilor în scopul orientării lor școlare și profesionale, prof. Bendorfeanu a considerat că această sarcină trebuie să revină profesorilor diriginți.

Vorbitorul a arătat că prelungirea perioadei de activitate didactică în timpul unui an calendaristic trebuie realizată astfel încît să nu se ajungă la o supraîncărcare a elevilor. Ocupîndu-se, în continuare, de problemele perfecționării cadrelor didactice, a menționat că nu găsește indicată trecerea sarcinilor de perfecționare în atribuțiile unui institut central, datorită dificultăților ce se vor ivi pe planul coordonării activității. De asemenea, a formulat rezerve cu privire la centrele metodice propuse în studiu, socotînd că atribuțiile acestora vor fi prea largi față de modalitățile de organizare și de funcționare preconizate.

Tov. SANDU ȘTEFAN, învățător la Liceul din Săveni, regiunea Suceava, a arătat că în prezent perfecționarea cadrelor didactice se realizează prin forme multiple — în cadrul comisiilor metodice, al consiliilor pedagogice, al cercurilor pedagogice, prin constatări, cursuri, examene pentru acordarea gradelor didactice. Vorbitorul a socotit indicat ca activitatea metodică de bază, curentă, să se ducă în cadrul comisiilor metodice, unde să se prezinte lecții deschise, nouă tipuri pedagogice și să aibă loc discuții, iar cercurile pedagogice să se denumească „cercuri pedagogico-culturale” și să cuprindă două activități de bază: activitatea metodică științifică și activitatea culturală.

Prof. univ. NICOLAE APOSTOLESCU, de la Universitatea din Timișoara, a subliniat că este necesară o deosebită atenție în organizarea claselor I cu copii de 6 ani. Referindu-se la necesitatea de a se evita pericolul supraîncărcării elevilor, vorbitorul a arătat că în noile condiții de organizare a învățămîntului nu va trebui în nici un caz să se efectueze un transfer al disciplinelor de la clasele mai mari înspre clasele mai mici. Limita de vîrstă a școlarizării nu este coborîri pentru ca ceea ce se predă astăzi în clasele a IV-a să treacă în clasa a III-a, sau ce se predă astăzi în clasa a V-a să treacă în clasa a IV-a.

Vorbînd despre școala de 10 ani, Tov. Apostolescu a scos în evidență faptul că va trebui să se dea o mai mare atenție mijloacelor de școlarizare a elevilor și a propus ca la școlile din mediul rural să se prevadă, în ultimele clase, o perioadă de practică.

Prof. univ. N. Apostolescu s-a referit apoi la problema perfecționării cadrelor didactice și a propus ca în cadrul examenului de grad lucrarea personală metodică științifică să dobîndească o pondere mult mai mare decît o are în prezent. Ar trebui ca pe marginea acestei lucrări să se angajeze discuții științifice, care să permită sondarea pregătirii profesionale a candidaților pe toate dimensiunile ei.

Prof. OLGA PETRESCU, de la Liceul nr. 2 din Ploiești, a propus ca perfecționarea profesională a cadrelor didactice să se realizeze prin forme de învățămînt post-universitare și a arătat necesitatea de a se ridica nivelul activității în cercurile pedagogice. Un rol important trebuie să revină în acțiunea de perfecționare și societăților științifice, chemate să desfășo-

oare o mai intensă activitate de documentare științifică prin revistele de specialitate, prin simpozioane etc.

Referindu-se la clasele speciale pentru elevii cu aptitudini deosebite, vorbitorul a subliniat că acestea trebuie organizate numai acolo unde există și condițiile materiale necesare, și profesori corectori. Ea a propus de asemenea ca activitatea cu elevii supra-dotați să fie sprijinită de cadrele din învățămîntul superior.

Acad. NICOLAE SĂLĂGEANU s-a referit în cuvîntul său la perfecționarea cadrelor didactice, arătînd că aceasta ar trebui să se realizeze în universități și institute pedagogice, precum și cu sprijinul societăților științifice. Faptul că societățile vor fi organizate în viitor pe specialități diferențiate le va permite să aducă o mai mare contribuție în această privință. Trebuie să sublinieze, a spus în continuare vorbitorul, că profesorii de biologie, ca și cei de geografie au primit foarte favorabil știrea cu privire la scindarea pe două profile a Societății de științe naturale și geografice. În cadrul societății există însă și o secție de geologie, care ar fi putut de asemenea să constituie baza unei noi societăți, cu atît mai necesară cu cît în țara noastră geologia are o valoroasă tradiție și ocupă o mare pondere în economia națională. Investițiile făcute din bugetul țării pentru cercetări de geologie sînt foarte mari, mai mari decît în oricare altă ramură a științei.

Tov. N. Sălăgeanu a arătat apoi că în problema pregătirii elevilor în domeniul științelor biologice trebuie să se dea mai multă atenție lucrărilor practice, pentru că prin învățămîntul practic se ajunge la rezultate mult mai bune decît prin învățămîntul strict teoretic, iar experiența practică are o putere educativă cu mult mai mare decît cuvintele sau desenele de pe tablă.

Prof. VICTORIA RADU, director adjunct la Liceul din Slobozia, regiunea București, a făcut o serie de propuneri cu privire la școlarizarea elevilor de la vîrsta de 6 ani. Ea a arătat astfel că nu socotește indicat ca toți elevii de această vîrstă să fie înscriși automat în clasa I, ci să se fiină seama de particularitățile dezvoltării lor psihice și fizice, apréciate cu rigurozitate de personal medical de specialitate, cei care nu primesc avizul medicului rămînînd să fie înscriși la 7 ani. Clasele I formate din elevi care au vîrsta de 6 ani să aibă 15—25 de copii, iar orele de curs să fie de maximum 40 de minute.

Cu privire la numărul de ore săptămînal în școala generală de 10 ani, vorbitorul a propus ca aceasta să fie diferențiată potrivit particularităților de vîrstă ale elevilor (16—18 ore pentru clasele I—II, 19—22 ore pentru clasele III—IV, 22—24 ore pentru clasele V—VI, 24—26 ore pentru clasele VII—VIII și 29—30 pentru clasele IX—X). Referindu-se în continuare la conținutul învățămîntului în clasele IX și X, tov. Radu a fost de părere că este bine să se includă în programa lor și noțiuni de contabilitate și planificare, de evidență primară, cursuri de dactilografie sau stenodactilografie, cursuri de mecanică-auto, noțiuni de croitorie, menaj etc.

Oprîndu-se la problemele legate de conținutul învățămîntului de cultură generală, prof. univ. C. DINCULESCU, rectorul Institutului politehnic din București, a arătat că acesta este chemat să dea tineretului cunoștințe fundamentale, clare, precise, expuse logic, nu să-i încarce cu un volum mare de cunoștințe superficiale prezentate și superficial însușite. Pentru aceasta este necesar să se dea temelor fundamentale o pondere sporită. În acest sens a propus, printre altele, să se măjoreze numărul orelor de matematică prevăzute pentru clasele IX—XII la secția reală pentru a face posibilă rezolvarea în clasă a exercițiilor și problemelor, absolut necesare pentru însușirea aprofundată a materiei, pentru formarea deprinderilor de aplicare, pentru dezvoltarea gîndirii elevilor. Referindu-se la propunerea de a se „elimina amănuntele” la fiecare temă vorbitorul a susținut că întrucît aceasta poate duce la schematizarea cunoștințelor pînă la inaccesibil, ar trebui înlocuită cu eliminarea înșuși a temelor esențiale. La fel, modernizarea nu se realizează prin aglomerarea unui număr mare de teme „ultra-moderne”, ci prin prezentarea în spirit modern a tuturor temelor, vechi sau noi, ca și prin ponderea dată diverselor teme în funcție de orientarea actuală a științei.

Vorbitorul a propus ca la clasele IX—XII ale liceilor de cultură generală să se instituie examen de sfîrșit de an la materiile de profil ale secției respective. Totodată, a susținut că nu este cazul să se renunțe la examenul de baccalaureat ca mijloc de verificare a cunoștințelor esențiale și a capacității de sinteză a tinerilor care au încheiat clasa a XII-a, considerînd că metoda preconizată în studiu (lecții de recapitulare și sinteză) este departe de a putea înlocui valoarea examenului de baccalaureat. Aceasta cu atît mai mult cu cît prin conținutul său examenul de baccalaureat este în mod esențial deosebit de concursul de admitere în facultate, care verifică cuantumul

cunoștințelor și capacitățile de gîndire numai în specialitatea aleasă de candidați. Cu privire la programa baccalaureatului, vorbitorul a fost de părere că aceasta trebuie completată la fizică, chimie, biologie, incluzîndu-se și o probă de istoria patriei.

Vorbitorul a propus de asemenea să nu se scurteze vacanțele elevilor dar activitatea săptămînală a acestora să nu depășească 30 de ore, inclusiv orele de educație fizică, ore, activitate extracurriculară etc., pentru a le rămîne suficient timp de pregătire a temelor și de repaus.

În încheiere prof. univ. C. Dinculescu a vorbit despre perfecționarea cadrelor didactice, arătînd că aceasta este, în primul rînd, rodul studiului individual. El a cerut să se asigure profesorilor suficient timp de studiu reducîndu-se la minimum ședințele, renunțîndu-se la solicitarea prezenței profesorilor în școală atunci cînd aceasta nu este utilă, interzicîndu-se folosirea lor în acțiuni care nu sînt legate de profesia didactică. De asemenea, este indicat să se organizeze cursuri de perfecționare sub conducerea universităților, în timpul verii, în cîteva centre din țară și să se instituie un sistem de verificare periodică a nivelului profesional al cadrelor didactice, legat de o salarizare stimulativă.

Prof. univ. ȘTEFAN BIRSANESCU, de la Universitatea „Al. I. Cuza” din Iași, s-a referit în cuvîntul său la școlile de cultură generală arătînd că acestea trebuie să developeze capacitățile minime, zîndu-se independent și creatorii a elevilor. Opînd pentru începerea școlarizării la vîrsta de 6 ani, vorbitorul a arătat necesitatea unor cercetări făcute cu seriozitate pentru stabilirea conținutului activității la clasa I în aceste condiții.

În legătură cu diversificarea învățămîntului și orientarea școlilor, a propus ca în școlile cu o populație mai mare să funcționeze un psihopedagog, capabil să contribuie la ridicarea nivelului intelectual, didactic, al întregii activități a școlii. Totodată și-a arătat adiezuinea față de propunerea cuprinsă în studiu de a se întîri predarea filozofiei și a istoriei filozofiei în liceu, întrucît aceasta va contribui mult la dezvoltarea gîndirii, a capacităților creatoare ale elevilor.

Prof. ANDREI KLOOS, de la Liceul nr. 2 din Medias, și-a arătat adiezuinea față de prelungirea duratei învățămîntului general la 10 ani. El a subliniat totodată că se impun măsuri care să asigure frecvența învățămîntului general de către toți elevii.

Apreciez că foarte bine venită, a spus vorbitorul, diversificarea studiilor în cadrul claselor IX—X ale școlii generale, deoarece aceasta va evita nivelarea și uniformizarea în pregătirea elevilor și va asigura o anumită profesionalizare a acestora. El s-a declarat însă împotriva diversificării studiului în clasele VII—VIII din cauza că elevii acestora nu sînt încă în stare să opzeze pentru o direcție definitivă în pregătirea lor pentru viață și muncă. De altfel, în decurs de numai doi ani — clasele a V-a și a VI-a — nici cadrele didactice nu au timp suficient pentru a le putea cunoaște aptitudinile, cu atît mai mult cu cît acestea încă nu sînt precizate. Găseșc însă foarte potrivită propunerea ca tinerii să treacă la școlii profesionale și de meserii abia după terminarea celor 10 clase, deci după ce și-au format o cultură generală temeinică și au ajuns și la o vîrstă la care pot alege cu siguranță sectorul de muncă spre care se îndreaptă.

Pentru elevii supradotați la anumite discipline, tov. Kloos a propus înființarea unor clase speciale pretutîndeni unde există condiții ca și organizarea unor cercuri incluse în planul de învățămînt în programele școlare. Declarîndu-se de acord cu menținerea baccalaureatului ca formă de încheiere a cursului liceal, vorbitorul a arătat că este necesar să se revizuiască însă modul de examinare din cadrul lui, făcîndu-se apel nu la memoria elevilor, ci la capacitatea lor de gîndire.

Cu bucurie am luat act, a spus în continuare vorbitorul, de măsura propusă în studiu în care se arată că și pe viitor se va acorda o atenție deosebită perfecționării programelor și manualelor pentru școlile și secțiile cu limbile de predare ale naționalităților concloatoare, ca și sprijinirii cadrelor didactice care predau la aceste școli și secții.

Prof. VASILE ȘTEFANOIU, conferențiar la I.P.C.D. București, a subliniat că în legătură cu începerea școlarizării la 6 ani sînt necesare foarte serioase schimbări în programele claselor mici. De asemenea, se face simțită nevoia unor măsuri care să asigure respectarea de către toți părinții a obligativității învățămîntului general. În mod deosebit s-a oprit vorbitorul asupra problemelor pregătirii și perfecționării cadrelor didactice. El a arătat necesitatea ca profesorii să fie pregătiti încă din facultate pentru condițiile pe care le vor găsi în școală, propunînd, în acest scop, ca practica pedagogică să se realizeze chiar la școlile unde vor fi repartizați. În ceea ce privește perfecționarea, este de presupus că în condițiile noi împărțirii administrative vor fi necesare instituții interdependente. De asemenea, trebuie să crească rolul centrelor metodice.

Prof. ION VOICU, șeful secției de învățămînt a regiunii Oltenia, s-a oprit în cuvîntul său asupra problemelor pe care le va ridica prelungirea învățămîntului la 10 ani. Astfel, în unele localități elevii vor trebui să facă naveta de la distanțe foarte mari. De aceea, va fi necesar ca pe lîngă școlile respective să se

amenajeze Internate, care să crească condiții bune de școlarizare.

În legătură cu organizarea Inspectoratelor Județene, Ion Voicu a arătat necesitatea ca acestea să aibă și funcționari care să se ocupe de distribuția materialelor didactice, a programelor școlare, de aprovizionarea școlilor cu lemne și de multe alte lucruri, astfel încât inspectorii să se poată concentra asupra muncii de instruire și educare desfășurată în școli.

În prima parte a cuvântului său, **NICOLAE DUMITRU**, cercetător principal la Institutul de Filozofie al Academiei Republicii Socialiste România, s-a referit la problema școlarizării de la vârsta de 6 ani, exprimându-și unele rezerve față de coborârea limitei inferioare de vîrstă a elevilor clasei I. În cazul trecerii la această măsură, a subliniat el, se impune necesitatea încadrării la clasa I a unor învățători cu experiență, a celor mai bune cadre, cărora să li se asigure o continuare în muncă.

O altă propunere pe care a făcut-o vorbitorul este cea a organizării unui experiment științific în ce privește conținutul și modalitățile predării în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale, cu atât mai mult cu cât se intenționează ca în cadrul lor să se realizeze și o orientare profesionalizantă. În acest experiment ar trebui să se cuprindă școlii din toate regiunile țării, din toate mediile. Ar fi bine ca numai după ce se va ajunge la unele concluzii pe marginea acestui experiment să se treacă la extinderea claselor a IX-a și a X-a în toate școlile.

O a treia problemă abordată de tov. N. Dumitru a fost aceea a învățămîntului seral. Subliniind că cercetările efectuate au scos în evidență efortul mare care sînt suptuși elevii de la cursurile serale în condițiile actualei organizări a acestor cursuri, vorbitorul a arătat că este necesar să se creeze elevilor de la seral condiții mai bune de muncă și studiu, aceștia trebuind eventual la un program de muncă de 6 ore.

Prof. CORNEL BORLEA, de la Liceul nr. 3 din Baia Mare, s-a oprit în cuvîntul său asupra unor din condițiile materiale care asigură buna desfășurare a procesului instructiv-educativ, arătînd necesitatea creării unor materiale didactice corespunzătoare.

Trecînd la problema pregătirii cadrelor didactice, vorbitorul a propus să se renunțe la institutele pedagogice de 2 ani și să se realizeze pregătirea cadrelor pentru clasele I-IV numai în liceele pedagogice.

În ceea ce privește bacalaureatul, tov. Borlea a considerat că trebuie menținut nu numai pentru că face parte din tradiția învățămîntului românesc, dar și pentru că el cons-

titue un element esențial în împlinirea pregătirii elevilor. Totmai de aceea va fi necesar să se acorde toată atenția bunei lui organizări și întregirii lui cu alte examene, între care cel de istoria patriei este indispensabil.

În continuare vorbitorul s-a referit la acordarea unei atenții sporite muncii dirigintei și la remunerarea corespunzătoare a activității acestuia, arătînd totodată că este necesară o revizuire a îndatoririlor și a salariizării inspectorilor școlari. Inspectorilor de la secțiile de învățămînt județene, a spus tov. Borlea, trebuie să li se creeze condițiile pentru a se ocupa de procesul instructiv-educativ, fără a fi antrenat în fel și fel de munci în afara învățămîntului.

Prof. GHEORGHE BOGDAN, de la Școala generală din comuna Aștileu, regiunea Crișana, a arătat că începerea școlii de la 6 ani va înțimplina unele greutăți obiective în comunele și satele unde lucrează încă un procent însemnat de cadre didactice necalificate. Vorbitorul a susținut, în continuare, ca în clasele a IX-a și a X-a ale școlii generale diversificarea să se realizeze în două direcții — cultură generală teoretică și cultură tehnic-practică.

Conf. univ. GEORGE VAIDEANU, directorul Institutului de științe pedagogice, făcînd o serie de aprecieri pozitive asupra studiului, s-a oprit în continuare asupra unor probleme ale cercetării pedagogice. El a arătat că pentru cercetarea științifică asupra planurilor de învățămînt și a programelor școlare este necesară munca în echipe care să gîndească conținutul unor grupe de discipline și să le structureze în conformitate cu logica științelor și cu posibilitățile reale ale elevilor.

Tov. Vaideanu a arătat apoi că, în strînsă legătură cu cerințele formulate cu scopul precondiției în studiu, este necesar ca Institutul de științe pedagogice să-și organizeze un sistem de școli-bază pentru cercetări. Sînt necesare astfel școli experimentale în care să se pună în lucru și să se verifice ipoteze precum și școli-pilot, în care să se întreprindă și să se verifice rezultatele obținute în rețeaua de școli experimentale. Vorbitorul a propus de asemenea înființarea, în fiecare județ, a unor școli demonstrative, unde cadrele didactice, degrevate de alte sarcini, să dispună de tehnica didactică modernă și de rezultatele cercetării obținute de Institut, cu misiunea de a-i instrui la rîndul lor pe toți învățătorii și profesorii

din județ, prin explicații și lecții demonstrative, asupra diferitelor probleme ale modernizării procesului de învățămînt.

O a doua chestiune asupra căreia mă voi opri — a spus conf. univ. G. Vaideanu — este educația. În spiritul hotărîrilor Comitetului Central al P.C.R. cu privire la îmbunătățirea muncii în rîndul pionierilor și ale tineretului, socotesc că problema principală care se pune este următoarea: nu numai procesul de învățămînt trebuie să fie modernizat, ci și educația realizată prin lecții, prin orele de dirigenție și activitățile extrașcolare. Intrînzarea în domeniul educativ este mai mare decît în domeniul instructiv. Aici se lucrează încă cu categorii depășite, se stăruie asupra unor aspecte care nu sînt totdeauna de cea mai mare importanță. În lucrările pe care își propune să le elaboreze, Institutul de științe pedagogice va căuta să stimuleze munca creatoare a dirigintei, oferindu-i orientări, directive mari pe care el să le aplice în funcție de situațiile cu care se confruntă.

În ceea ce privește perfecționarea personalului didactic, vorbitorul a susținut ca aceasta să fie realizată prin unități încadrate în universități, dar avînd o conducere proprie. Tov. G. Vaideanu a propus de asemenea ca inspectorii de specialitate din județe să fie ajutați în munca de îndrumare a unui colectiv de „șefi de cadre”, aleși dintre cele mai bune cadre didactice, care să coordoneze activitatea profesorilor de aceeași specialitate din aceiași liceu, din oraș, sau dintr-o grupă de comune din județ.

Prof. VASILE PUPAZĂ, șeful centrului metodic din regiunea Oltenia, a făcut observația că tendința de a introduce în secțiile liceului discipline de prea strictă specialitate contravine conceptului de cultură generală. El a propus ca secțiile să realizeze doar o orientare către anumite sectoare, să stimuleze aptitudinile, fără a da o pregătire de specialitate.

Prof. Pupază a propus de asemenea să se mențină examenul de bacalaureat, a cărui programă să cuprindă și o limbă străină. El s-a referit apoi la unele probleme ale perfecționării personalului didactic, solicitînd adoptarea unui sistem de măsuri, care să stimuleze continua întărire a pregătirii învă-

țătorilor și profesorilor pe plan științific, precum și în domeniul metodic. El a susținut în acest sens propunerea de a se crea organe speciale care să se ocupe de pregătirea post-universitară a profesorilor, organizînd lecții, conferințe, seminarii, lucrări practice și probe de verificare, încheiate cu aprecieri.

Prof. IOAN ROSKOS, de la Liceul din Nădlac, considerînd necesară prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu la 10 ani, a arătat totodată că socotese prematură începerea învățămîntului obligatoriu de la vîrsta de 6 ani, intrucît nu toți copiii trec prin învățămîntul preșcolar, iar în mediul rural, în unele locuri apar impedimente legate de dispersarea caselor și distanțarea mari pînă la școală. De aceea, a spus vorbitorul, ar fi bine ca învățămîntul obligatoriu să înceapă deocamdată de la 7 ani, existînd posibilitatea de a fi cuprînși în clasa I și copiii cu circa 6 luni sub 7 ani care au frecventat grădinița și care sînt mai dezvoltăți din punct de vedere fizic și psihic, avînd avizul medicului pediatru și al educatoarei. Vorbitorul a propus de asemenea ca obligativitatea învățămîntului să se realizeze pe baza unei legi care să prevadă sancțiuni pentru părinții ce nu-și trimit copiii la școală pe toată durata învățămîntului obligatoriu.

Prof. A. BORDEIANU, de la Liceul nr. 1 din Rădăuți, a acordat în cuvîntul său o deosebită atenție rolului manualelor școlare în succesul la învățătură al elevilor, amintînd valoroasa tradiție existentă în țara noastră în domeniul elaborării manualelor. El a susținut ideea de a fi alcătuite mai multe manuale pentru aceeași disciplină și clasă, lăsîndu-se profesorilor latitudinea de a experimenta și alege. Ocupîndu-se de problema dotării școlilor cu material didactic, vorbitorul a susținut propunerile privind trecerea la producția de materiale moderne, cuprinzînd piese intersanjabile.

Dr. VSEVOLOD BILIK, inspector general adjunct în Ministerul Sănătății, apreciînd că măsurile propuse în studiul Ministerului Învățămîntului creează condiții pentru îmbunătățirea generală a procesului de educație, s-a re-

ferit pe larg la problemele legate de educația igienico-sanitară. Vorbitorul a propus menținerea igienei în școlile de învățămînt al claselor în care se predă biologia, precum și introducerea în clasele IX-X a obiectului igiena. În legătură cu prelungirea școlii generale la 10 ani, a propus ca, în măsura în care clasele a IX-a și a X-a ale acestei școli vor avea și un caracter de preprofesionalizare, să se prevadă în programele lor și noțiuni de igienă și protecția muncii. Se cere de asemenea, a spus vorbitorul, ca actualele manuale să fie înțregite cu texte de educație cultural-sanitară.

Referindu-se la problemele generale ale îmbunătățirii muncii de educație igienico-sanitară, dr. Bilik a propus ca în cadrul sistemului de perfecționare a cadrelor didactice să se prevadă și probleme legate de metodică educației sanitare.

Tovarășul LEONTE RĂUTU, membru în Comitetul Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., a apreciat atît ținuta studiului pentru dezvoltarea învățămîntului de cultură generală prezentat de Ministerul Învățămîntului — sinteză a unor studii îndelungate și a unor consultații generale — cit și discuțiile, în cadrul cărora s-au făcut foarte importante observații și propuneri. Publicarea în presă a studiului, care va fi îmbunătățit în urma dezbaterilor, va da posibilitatea cadrelor didactice, părinților, specialiștilor din toate ramurile, să-și exprime părerea, să facă observații și propuneri, astfel încît măsurile care urmează să se aplice cu prilejul acestei cotituri din viața școlii noastre să poată fi examinate cu deosebită atenție și cu mult simț de răspundere.

Aproape toți vorbitorii s-au pronunțat în favoarea trecerii la un învățămînt general prelungit de 10 ani. În prezent, această prelungire se manifestă ca o tendință generală în întreaga lume. În actualile condiții, cînd se înregistrează dezvoltare extrem de dinamică a științei și tehnicii, ridicarea nivelului de cultură, pregătirea științifică și tehnică nu a unui număr restrîns de specialiști, ci a tuturor membrilor societății reprezintă o necesitate stringentă.

Vorbitorul s-a oprit asupra citorva probleme care au făcut obiectul

dezbaterilor: prelungirea duratei învățămîntului obligatoriu la 10 ani, începerea școlii la vîrsta de 6 ani, diversificarea studiilor în clasele VII, VIII, IX și X, unele aspecte ale preprofesionalizării, dezvoltarea liceelor teoretice și liceelor de specialitate, legătura dintre învățămîntul de cultură generală și învățămîntul profesional, examenul de bacalaureat.

Foarte mulți vorbitori s-au referit la problema suprîncercării programelor și manualelor, care se discută de mulți ani de zile. Preamulte nu s-au schimbat în această perioadă, trebuie să o spunem deschis. Considerăm că în prezent studiul caracterizează just obiectivul ce trebuie urmărit: prezentarea sintetică a cunoștințelor fundamentale în fiecare domeniu, înălțurarea apelului la memoria mecanică a elevului, insistența asupra formării gîndirii lui, asupra deprinderilor de a raționa în mod de sine stătător. Trebuie să se introducă în programe și manuale spiritul de sinteză cerut de caracterul științei moderne, de creșterea uriașă a volumului de cunoștințe. Cercetarea pedagogică ar putea să deosească, în această privință, mai mult dinamism, să fie promotora consecventă a spiritului noutății, corespunzător cu cerințele de dezvoltare a societății noastre și a societății umane în general.

În continuare tov. Leonte Răutu s-a referit la unele probleme ale muncii educative, arătînd că aplicarea Hotărîrii adoptate de Plenara C.C. al P.C.R. din 29 noiembrie — 1 decembrie 1967 „Cu privire la sarcinile organizațiilor de partid, de stat și obștești, ale U.T.C., pentru îmbunătățirea muncii educative în rîndul tineretului” presupune transformări fundamentale în întreaga activitate educativă, menite să determine stimularea inițiativei proprii a tinerilor.

Activitatea U.T.C. va asigura îndrumarea vieții extrașcolare a elevilor și va fi sprijinită și îndrumată cu atenție și cu mult tact de către cadrele didactice, de către organizațiile de partid, de către organele U.T.C.

Referindu-se apoi la munca diriginților, vorbitorul a subliniat că profesorul-diriginte va avea un rol deosebit în educarea politică și morală a elevilor. Ora de dirigenție constituie un puternic

instrument de educație patriotică, de educație socialistă și internaționalistă. Ea va trebui să-și întărească și influența asupra profilului etic al elevilor.

Oprindu-se în ultima parte a cuvîntului său asupra inspectoratelor școlare, vorbitorul a precizat că acestea trebuie să reprezinte nu simple verigi ale aparatului local, nu organe funcționarești de evidență și de statistică, ci organe de specialitate, capabile să sprijine efectiv munca școlilor.

În încheierea cuvîntului său, tovarășul Leonte Răutu a evidențiat faptul că ansamblul de măsuri care urmează să fie aplicat în învățămîntul nostru este un scop mare; ridicarea nivelului de cultură al întregului popor corespunzător cu cerințele progresului general, cu cerințele societății noastre socialiste. Este necesar, de aceea, să se manifeste maximă răspundere și existență în elaborarea soluțiilor, astfel ca sistemul care va fi adoptat să aibă durabilitatea și stabilitatea necesară.

Referindu-se la lucrările Conferinței Naționale a P.C.R. vorbitorul a arătat că societatea noastră se caracterizează printr-un mare dinamism în toate domeniile și compartimentele activității sociale, determinat de necesitățile procesului de desăvîrșire a construcției socialiste. Ansamblul de măsuri preconizat în domeniul învățămîntului — atît cu privire la învățămîntul de cultură generală cît și la învățămîntul profesional și tehnic și la învățămîntul superior — se integrează organic în activitatea desfășurată de partid pentru a răspunde cerințelor istorice obiective și a ridica patria noastră la nivelul celor mai avansate țări ale lumii contemporane.

În încheierea discuțiilor a luat cuvîntul acad. **ȘTEFAN BĂLAN**, ministrul învățămîntului, care a mulțumit participanților pentru contribuția adusă la îmbunătățirea propunerilor privind dezvoltarea învățămîntului de cultură generală. Vorbitorul a apreciat ținuta științifică a dezbaterilor, dovadă a experienței bogate a participanților la discuții, ca și a spiritului de răspundere cu care au fost analizate propunerile cuprinse în studiul ce urmează a fi dat publicității în presă.

ȘEDINȚA CONSILIULUI ÎNVĂȚĂMÎNTULUI PROFESIONAL ȘI TEHNIC

Deschizînd ședința, acad. **ȘTEFAN BĂLAN** a subliniat că dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic în ședința largită a consiliului acestui învățămînt constituie o etapă importantă în optimizarea soluțiilor vizînd așezarea, conținutul și evoluția în perspectivă a pregătirii cadrelor de muncitori și tehnicieni în strînsă corelație cu ampla dezvoltare a tuturor sectoarelor vieții economice și sociale a României, cu cerințele majore formulate de Congresul al IX-lea al P.C.R. și de Conferința Națională a partidului.

În continuare prof. univ. **COSTIN NĂDEJDE**, adjunct al ministrului învățămîntului, a prezentat o sinteză a propunerilor făcute de către unele instituții și organizații centrale, specialiști din învățămînt, din producție și din institutele de cercetare, cărora studiul le-a fost difuzat în prealabil spre consultare. Vorbitorul a subliniat că, apreciînd favorabil orientarea generală a

studiiului, cel care a formulat propunerile au scos totodată în evidență necesitatea de a se asigura o mai strînsă corelație între conținutul pregătirii elevilor din școlile profesionale și tehnice și din liceele de specialitate și cerințele actuale și de perspectivă privind formarea profesională, intelectuală și morală a viitorilor muncitori și tehnicieni. Propunerile prezentate s-au referit totodată la nomenclatura de meserii, la durata de pregătire pentru unele meserii incluse în sistemul școlilor profesionale, la cursurile serale și fără frecvență în învățămîntul profesional și tehnic de mîncîști și în liceele de specialitate, la planurile-cadru pentru diferite tipuri de școli etc.

În încheiere prof. univ. ing. C. Nădejde a adus la cunoștința participanților la ședință conținutul unui proiect de măsuri elaborat de Ministerul Învățămîntului în legătură cu perfecționarea personalului didactic din învățămîntul profesional și tehnic.

Structura și conținutul formării muncitorilor și specialiștilor cu pregătire medie

Participanții la discuții s-au referit la experiența acumulată în diferite sectoare ale învățămîntului profesional și tehnic, au lăsat în considerare tradițiile acestui învățămînt în țara noastră, și experiența mondială în acest domeniu.

Punctele de vedere exprimate în legătură cu conținutul și durata pregătirii în școlile profesionale au fost corelate cu trecerea la școala generală de 10 ani, care va asigura creșterea volumului de cunoștințe al elevilor la limba română și la disciplinele științifice fundamentale, dîndu-le totodată o pregătire preprofesională. Aceasta va permite ca în școala profesională să se reducă substanțial volumul cunoștințelor predată la anumite discipline de cultură generală sau chiar să se renunțe integral la predarea unor dintre acestea. Tîndu-se seama și de necesitățile pregătirii profesionale a viitorilor muncitori, prof. **CONSTANTIN FOTEȘCU**, de la Grupul școlar petrol din Ploiești, sprijinînd de numeroși alți vorbitori, a propus ca pentru tinerii care doresc să se califice prin școlile profesionale, clasele a IX-a și a X-a să se organizeze, cu un profil preprofesional, pe lângă aceste școli.

Discuțiile privind nomenclatura de meserii și profilul de școlarizare

să se stabilească un raport științific, bazat pe cerințele producției, între calificarea muncitorilor care urmează să lucreze în principal în producția de serie și de masă și a muncitorilor de înaltă calificare, pe deplin stăpîni pe toată gama operațiilor aferente unei profesii. Diversificarea formelor de pregătire a muncitorilor este impusă tocmai de nivelul diferit al calificării solicitate de sectoarele producției. În această nouă structură de calificare — au arătat **ION ȘTEFAN**, directorul Grupului școlar forestier din Sibiu, ing. **DUMITRU TIRZIU**, de la întreprinderea „Progresul” București, **GEORGE GEORGESCU**, din Ministerul Căilor Ferate, ing. **VASILE ALEXANDRESCU**, **TITUS ZELENCIUC**, de la Combinatul poligrafic „Casa Scînteii” — școlilor profesionale le revine în special sarcina de a pregăti muncitori de înaltă calificare cu o temeinică și multilaterală pregătire teoretică și practică. Tîndu-se seama de acest fapt, s-a susținut ca pentru unele profesii de bază, cum este de exemplu aceea de „automatist”, de lăcătuși-mecanici specialiști în reparația și întreținerea mașinilor, de electricieni cu profil larg de calificare, de strungari și frezori cu pregătire universală, a muncitorilor din profesii poligrafice de bază etc., să se asigure o pregătire de durată mai lungă. Dintre soluțiile prezentate în această privință de participanții la discuții, o atenție deosebită a reținut propunerea ca pregătirea în școala profesională să fie completată printr-un stagiu de activitate în producție cu durata pînă la un an, după care absolvenții să susțină probele de calificare profesională.

În legătură cu pregătirea cadrelor prin ucenicia la locul de muncă a unor participanți la discuții, ca de pildă **VICTOR COMAN**, din Ministerul Economiei Forestiere, **GHEORGHE AUGUSTIN**, de la UCECOM, **NICOLAE DJACONESCU**, din Ministerul Industriei Chimice, au reținat avantajele economice ale acestei forme de pregătire și au prezentat rezultatele pozitive pe care le dă ea în ceea ce privește satisfacerea în ritm accelerat a nevoilor de cadre ale industriei, calitatea pregătirii în anumite profesii industriale din sectorul deservirii populației. Pomînd de la aceste considerații, numeroși participanți la discuții au subscris la propunerile privind extinderea în viitor a uceniei la locul de muncă.

Cu privire la liceele de specialitate, prof. **OCTAVIAN POPESCU**, directorul Liceului economic din București, **AURELIAN IONETE**, directorul Liceului agricol din Malu Mare, ing. **I. POPA**, directorul Liceului industrial pentru construcții de mașini din Brașov au susținut ideea din studiu ca anumite meserii similare, școlarizate în licee diferite din același centru, să fie comasate într-o singură unitate școlară, puternică, iar tovarășii **ION VETRINEANU**, de la Centrocop a propus ca școlile tehnice de cooperare să primească absolvenții al școlii generale să funcționeze mai departe în forma actuală.

Unii dintre participanții la discutarea acestei probleme au formulat rezerve față de propunerile privind susținerea examenului de bacalaureat de către elevii liceelor industriale și agricole după terminarea anului IV, considerînd că astfel s-ar putea ca interesul acestora pentru pregătirea pe parcursul anului V de studiu să scadă. El a opinat pentru susținerea examenului de bacalaureat după absolvirea întregului ciclu.

Coordonatele unei pregătiri profesionale unitare

Numeroși participanți la discuții s-au ocupat de căile creșterii eficienței procesului de pregătire profesională a viitorilor muncitori și specialiști cu calificare medie subliniînd faptul că respectîndu-se specificul și particularitățile fiecărui sector este necesar să se asigure o cît mai mare unitate în întregul învățămînt profesional și tehnic.

Reprezentanții al învățămîntului din ramurile industriei metalurgice, construcției de mașini și energiei ing. **VASILE ALEXANDRESCU**, ing. **VICTOR PANDIA**, ing. **STELIAN VIRGOLICI**, au subscris la ideea din studiu ca practica în atelierele-școli să se extindă și asupra anului II de studii în școlile profesionale, făcînd propuneri pentru dezvoltarea corespunzătoare a bazei de practică în aceste școli și pentru modernizarea dotării ateliereilor școlare. Ing. **GEORGETA TAFTA** a prezentat pe baza experienței școlilor din ramura industriei ușoare, eficiența organizării unor sectoare speciale de practică în

întreprinderi pentru elevii acestor școli și a propus ca în planurile de investiții și în proiectele de construcție ale viitoarelor întreprinderi ale industriei ușoare să se includă, ca o parte integrantă, și asemenea sectoare de practică. Tov. **PAUL RĂDU**, consilier în Ministerul Comerțului Interior, a propus folosirea magazinelor-școli și a restaurantelor-școli ca unități de bază a practicii în școlile cu profil comercial, iar dr. **EUGENIA HOTNOG**, din Ministerul Sănătății, a arătat că baza de practică a viitorilor specialiști din acest domeniu trebuie să o constituie, la anul I, săliile de demonstrații, iar începînd din anul II spitalele. Ing. **ION POPA**, ing. **PETRE BRATU**, directorul Liceului industrial energetic din București, precum și alți vorbitori au arătat necesitatea unei baze materiale proprii pentru liceele de specialitate cuprinzînd laboratoare, cabinete de specialitate și ateliere-școli moderne dotate. Pentru formarea profesională a specialiștilor cu calificare medie din agricultură, a susținut prof. **AURELIAN IONETE**, directorul Liceului agricol din Malu Mare, sînt necesare ferme didactice care să dispună de toate sectoarele de producție și dispensare veterinare-școli. În aceeași ordine de idei s-a propus, ca o variantă, organizarea unor centre regionale sau interregionale de practică agricolă.

Confrunțiri de opinii diferite a prilejuit discutarea planului-cadru pentru școlile profesionale prezentat în cadrul Studiului, problema la care au luat cuvîntul printre alții ing. **VICTOR PANDIA**, din Ministerul Industriei Metalurgice, **ADRIAN VASILESCU**, din Ministerul Industriei Petrolului, **VICTOR COMAN**, din Ministerul Economiei Forestiere. În linii esențiale a ieșit în evidență caracterul științific al principului pus la baza elaborării planului-cadru și temeinicia argumentării acestuia. Este vorba în primul rînd aici de eliminarea fărîmării unor cunoștințe de specialitate în cadrul mai multor cursuri, a paralelismelor și repetărilor inutile, a unor diferențe cu totul nejustificate în alcătuirii programelor existente la aceeași disciplină — matematică, română etc. — în școlile din diferite sectoare de activitate.

Numeroși participanți la discuții s-au referit la dotarea cu material didactic a școlilor din sistemul învățămîntului profesional și tehnic. Cu mult interes a fost primită propunerea formulată de ing. **ILIE DĂVU**, de la Liceul industrial pentru construcții de mașini din București, în legătură cu trecerea unor școli profesionale și licee industriale la producția în serie a anumitor sortimente de material didactic, la specializarea lor în fabricare — atît pentru școlile din sistemul învățămîntului profesional cît și pentru școlile de cultură generală — a aparatelor și pieselor respective.

Criterii de orientare a elevilor, selecția și perfecționarea personalului didactic

Ample discuții s-au purtat și cu privire la îmbunătățirea selecției candidaților pentru școlile profesionale și liceele de specialitate. Respingînd o propunere în legătură cu includerea în probele de concurs a unei lucrări practice cu caracter eliminătoriu, o parte dintre vorbitori s-au asociat propunerii formulate de tovarășii **PAUL RĂDU** și **GEORGE GEORGESCU**, de a se introduce un examen psihologic de aptitudini, cu atît mai mult cu cît învățămîntul românesc dispune de o amplă experiență în acest domeniu.

Cu privire la selecția personalului didactic de specialitate a proape toți vorbitorii au propus să se reducă procentul de profesori cumularzi, prin atragerea unor in-

S-au făcut de asemenea propuneri în legătură cu îmbunătățirea formelor de perfecționare a profesorilor-ingineri. În ceea ce privește perfecționarea de specialitate a unor stagii în care specialiștii din învățămîntul profesional și tehnic să poată cunoaște noile aspecte ale tehnicii și tehnologiei utilizate în producție, difuzarea mai largă în școli a publicațiilor referitoare la progresele tehnice pe plan mondial, în ceea ce privește perfecționarea pedagogică a inginerilor-profesori au fost propuse diferite modalități menite să-i ajute în însușirea cunoștințelor esențiale din domeniul științei educative.

Unii vorbitori, printre care **ANGELA POPA**, șefa secției de învățămînt a Statului popular regional Brașov, **VICTOR COMAN** și **ION ȘTEFAN**, au făcut propuneri privind atribuțiile organelor de îndrumare și control din cadrul ministerelor tutelare de școli și a grupurilor de inspectori de specialitate de la Inspectoratele județene, astfel încît acestea să poată desfășura o activitate competentă, fundamentată din punct de vedere științific.

În încheierea lucrărilor ședinței largite a Consiliului învățămîntului profesional și tehnic a luat cuvîntul acad. **ȘTEFAN BĂLAN**, care a scos în evidență valoarea unor propuneri și soluții preconizate în cadrul discuțiilor. Cîteva dintre cele mai însemnate propuneri — a spus vorbitorul — vor fi incluse în textul studiului pentru dezvoltarea învățămîntului profesional și tehnic, ce urmează a fi dat publicității în presă și supus dezbaterii publice.

Referindu-se la importantul volum de investiții dirijate de statul nostru socialist către sectorul învățămîntului profesional și tehnic vorbitorul a subliniat importanța pe care o are, pentru îmbunătățirea și extinderea bazei materiale a școlilor ce pregătesc cadre de muncitori și specialiști cu calificare medie, utilizarea integrală și cu eficiență maximă a sumelor alocate pentru construcții și dotări școlare.

În încheiere, acad. Ștefan Bălan a solicitat colaborarea activă a tuturor factorilor care răspund de conducerea și îndrumarea învățămîntului profesional și tehnic pentru pregătirea miniușoare și operativă a condițiilor necesare aplicării cu deplin succes a măsurilor preconizate pentru dezvoltarea acestui învățămînt.